

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX

[CODI PROJECTE: CODI G-024]

DOCUMENT DE SÍNTESI PROVISIONAL

Generde 2009

**Parc del
Garraf**

Xarxa de Parcs Naturals

**Parc
d'Olèrdola**

Xarxa de Parcs Naturals

**Parc
del Foix**

Xarxa de Parcs Naturals

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Obra Social "la Caixa"

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
Codi del projecte: G-024

EQUIP REDACTOR

LAVOLA- Companyia de Serveis Ambientals, Empresa consultora.

Jordi Codina . Biòleg
Núria Asensio . Am bientòloga
Mireia Vilaplana . Am bientòloga
Roger Camprubí . Am bientòleg i expert en SIG

apt. 144
av. Roma, 252-254
08560 Manlleu
Tel. 93 851 50 55
Fax 93 851 50 56

Comissió Tècnica de seguiment

Xavier Roget. Diputació de Barcelona
Santiago Llacuna. Diputació de Barcelona
Pau Mundó. Diputació de Barcelona
Josep Canals. Diputació de Barcelona
David Carrera. Diputació de Barcelona
Jordi Codina . lavola
Núria Asensio . lavola

**Parc del
Garraf**

Xarxa de Parcs Naturals

**Parc
d'Olèrdola**

Xarxa de Parcs Naturals

**Parc
del Foix**

Xarxa de Parcs Naturals

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Obra Social "la Caixa"

Projecte realitzat en el marc del Conveni de Col·laboració per al desenvolupament del Pla de gestió integral per a la conservació dels sistemes naturals de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona" signat entre la Diputació de Barcelona i "la Caixa".

ÍNDEX

1	INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ DEL PLA D'ÚS PÚBLIC.....	7
2	CONTINGUTS DEL PLA D'ÚS PÚBLIC.....	9
3	CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI.....	11
3.1	POTENCIALITATS I LIMITACIONS DE L'OFERTA D'ÚS PÚBLIC.....	11
3.2	CARACTERITZACIÓ I EVOLUCIÓ DE LA DEMANDA.....	14
3.3	IDONEÏTAT DELS EQUIPAMENTS I SERVEIS EXISTENTS. ENCAIX ENTRE OFERTA I DEMANDA...	17
3.4	L'ÚS PÚBLIC I EL DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC.....	20
3.5	IMPACTE AMBIENTAL	21
3.6	AGENTS IMPLICATS I MARCS DE COL·LABORACIÓ.....	22
4	ORIENTACIONS GENERALS DE L'ÚS PÚBLIC.....	25
4.1	MODEL D'ÚS PÚBLIC.....	25
4.2	OBJECTIUS IDEALS I OPERATIUS D'ÚS PÚBLIC PER AL PARC.....	26
4.3	ORDENANCES D'ÚS PÚBLIC.....	27
4.4	ZONIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC.....	27
5	RESUM DELS PROGRAMES I ACCIONS.....	29
5.1	PROGRAMA DE GESTIÓ I DIRECCIÓ.....	29
5.2	PROGRAMA D'ACOLLIDA.....	32
5.3	PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ.....	44
5.4	PROGRAMA D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ.....	45
5.5	PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI.....	48
5.6	PROGRAMA DE VOLUNTARIAT.....	50
5.7	PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ.....	51
5.8	PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC.....	52
5.9	PROGRAMA DE PREVENCIÓ I CORRECCIÓ DELS IMPACTES.....	53
5.10	PROGRAMA DE SEGURETAT.....	55
5.11	PROGRAMA DE QUALITAT	56

1 INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ DEL PLA D'ÚS PÚBLIC

L'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona té la missió de gestionar els 12 espais naturals que formen la Xarxa de Parcs Naturals, entre els que es troben els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. El model de planificació territorial que promou l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona vol garantir l'equilibri del territori, mitjançant tres paràmetres: l'equitat (afavorint la cohesió social), el desenvolupament econòmic (fent el territori més competitiu) i l'ecologia (garantint la qualitat mediam ambiental).

Un dels objectius de la Xarxa de Parcs és fer compatible les activitats d'ús públic i socials dins els Parc amb la seva conservació, i per tant des de la Diputació s'ha donat un paper important en l'ús públic en tots els Parcs de la seva Xarxa. En els últims anys l'ús social i del lleure que es realitza dels espais naturals a Catalunya ha anat en augment, i aquest fenomen també s'ha donat en els Parcs de la Diputació. Aquesta situació té importants repercussions, a vegades positives, però també negatives, en la conservació dels espais i en les condicions socials i econòmiques dels municipis que el formen. I per tant també les tindrà sobre la gestió dels Parcs, que caldrà adaptar als usos i activitats en el lleure que es donen en l'espai i treballar en funció dels impactes que això produeix.

Aquests canvis en la gestió dels espais naturals i en la seva conservació s'han vist ajudats, també, pel declivi del sector primari en el conjunt de Catalunya, que ha portat a la població dels pobles més rurals cap a una cerca de rendes alternatives en el turisme.

El present document pretén ser una eina útil per a gestionar l'ús públic en els Parcs i analitzar els canvis socials que s'han donat en els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, analitzar la situació actual, avaluar-la, proposar criteris de gestió i noves actuacions per afrontar els nous reptes.

Finalment cal destacar que la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona té programes educatius en funcionament des de fa més de 10 anys i que han dut a terme actuacions per desenvolupar o millorar l'ús públic al llarg dels anys, fomentar la implicació de les poblacions locals, i minimitzar els possibles impactes negatius. Això dona un marc sòlid amb el que enfrontar aquests canvis de gestió de l'ús públic en els Parcs. Concretament en els tres Parcs, hi ha els programes pedagògics i culturals següents: "Viu el parc", el "Parc a taula" i el cicle de "Poesia als parcs", mentre que, només el Parc del Garraf disposa a més del programa "Coneguem els nostres parcs".

El present document pretén analitzar la situació actual, avaluar-la, proposar criteris de gestió i noves actuacions per afrontar els nous reptes. L'objectiu principal és planificar i ordenar l'ús públic dins el marc dels tres Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix de forma compatible amb la conservació dels recursos naturals i culturals de l'espai i per aconseguir un foment del coneixement i el respecte al medi que els posi en valor.

2 CONTINGUTS DEL PLA D'ÚS PÚBLIC

A. ANTECEDENTS I CONTEXTUALITZACIÓ

- 1 INTRODUCCIÓ
- 2 MARC NORMATIU DE L'ÚS PÚBLIC
- 3 MARC CONCEPTUAL DE L'ÚS PÚBLIC
- 4 METODOLOGIA

B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL. ELEMENTS I CONDICIONANTS

- B.1 ANÀLISI DE L'OFERTA
- B.2 ANÀLISI DE LA DEMANDA
- B.3 L'APORTACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC AL DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC LOCAL
- B.4 L'IMPACTE AMBIENTAL DE L'ÚS PÚBLIC SOBRE EL PATRIMONI NATURAL
- B.5 CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC
- B.6 OBJECTIUS DE LA PLANIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC DEL PARC

C. EL MODEL FUTUR DE L'ÚS PÚBLIC

- C.1 L'ORDENACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC
- C.2 ZONIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC
- C.3 OBJECTIUS DEL PLA I PROGRAMES D'ACTUACIONS
- C.4 PROGRAMES D'ACTUACIONS DEL PLA D'ÚS PÚBLIC DEL PARC
 - 1 PROGRAMA DE GESTIÓ I DIRECCIÓ
 - 2 PROGRAMA D'ACOLLIDA
 - 3 PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ
 - 4 PROGRAMA D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ
 - 5 PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI
 - 6 PROGRAMA DE VOLUNTARIAT
 - 7 PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ
 - 8 PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC
 - 9 PROGRAMA DE PREVENCIÓ I CORRECCIÓ D'IMPACTES
 - 10 PROGRAMA DE SEGURETAT
 - 11 PROGRAMA DE QUALITAT
 - 12 PROGRAMA DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ
- C.5 SÍNTESI DE LES ACTUACIONS
- C.6 REVISIÓ DEL PLA D'ÚS PÚBLIC

D. DOCUMENTACIÓ DE REFERÈNCIA I ANNEXOS

3 CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI

3.1 POTENCIALITATS I LIMITACIONS DE L'OFERTA D'ÚS PÚBLIC

Element	Potencialitats Oferta	Limitacions Oferta
Recursos	– La riquesa natural del Parc dona un escenari amb una gran quantitat de recursos per a l'ús públic, que fan d'elements d'atracció sobre els seus visitants. – Principals recursos a destacar: paisatge, castells, pous de calç, masies, avencs... I concretament el pantà del Parc del Foix. – Existeix una gran diversitat de punts emblemàtics del paisatge que són utilitzats com a miradors dels Parcs del Garraf i Olèrdola.	– La zona és molt susceptible al risc d'incendi, que pot ser agreujat per l'alta freqüentació. – El paisatge està subjecte a grans pressions pertorbadores en alguns punts dels Parcs.
Vialitat i accessos	– Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix disposen d'una xarxa viària principal ben comunicada amb les diferents poblacions del voltant. – En els tres Parcs el Pla Especial regula l'accés motoritzat a pistes. – Destaca el tríptic informatiu de regulació de la circulació motoritzada. – Existeixen itineraris a peu d'accés als Parcs senyalitzats segons la FEEC.	– L'accés per la part est al Parc del Garraf és molt limitada degut a la orografia escarpada de la zona. – Manca de transport públic d'accés als Parcs. – Molts dels senders marcats segons el sistema de la FEEC estan pendents d'homologació.

Element	Potencialitats Oferta	Limitacions Oferta
Equipaments públics	– Existència de programes d'educació ambiental comuns a tota la Xarxa de Parcs (Viu El Parc, Coneguem els nostres Parcs i Cercle d'Amics dels Parcs Naturals) – Importància de programes culturals com Poesia als nostres Parcs i l'equipament cultural de Vallgrassa. – Reorientació del Pla d'Informació cap a activitats d'educació ambiental. – Àmplia distribució dels Punts i Centres d'Informació als Parcs del Garraf i Olèrdola idònia per a la informació als visitants. – Importants equipaments d'educació ambiental municipals amb llarga tradició en el Parc (Can Grau, Cal Ganxo, i el Molí del Foix). – Existeix una oferta important d'itineraris guiats des dels equipaments dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.	– Tot i que un dels principals recursos és el paisatge, manca un condicionament de les zones de mirador dels Parcs del Garraf i Olèrdola. – Dèficit de xarxa d'aparcaments condicionada al llarg dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. Existeixen 4 aparcaments propis del Parc del Garraf i en canvi hi ha alguns espais i esplanades on els vehicles hi estacionen. – Poca coordinació de l'òrgan de gestió amb els gestors dels punts d'informació. – Alguns dels equipaments d'informació estan tancats els caps de setmana o bé només treballen dissabtes. – La xarxa d'itineraris dels Parcs no està del tot senyalitzada i cal la seva homologació segons la FEEC. – Tot i que existeix una gestió ambiental dels equipaments, aquesta no està organitzada a través de plans d'ambientalització. – El Centre de Serveis la Marina no té la seva activitat legalitzada i per aquest motiu roman tancat al públic.
Publicacions	– Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix disposen de publicacions en diferents formats.	– Dificultats en la distribució de les publicacions dels Parcs a alguns equipaments. – Els tríptics interpretatius dels itineraris estan només en un sol idioma, el català. – Dèficit de material divulgatiu audiovisual dels Parcs.

Element	Potencialitats Oferta	Limitacions Oferta
Agents implicats	– Relació directa en la gestió del Parcs del Garraf i Olèrdola entre tots els municipis gràcies al Consell Coordinador d'aquests parcs i al Parc del Foix, gràcies al Consorci i Consell Coordinador del Parc. – Relació existent amb la Federació Catalana d'Espeleologia.	– Manca de coordinació del Parc amb les entitats dels convenis dels punts d'informació i manca de control sobre el seu compliment. – Manca de relació amb els principals agents socials dels Parcs.
Seguretat	– Existència del Pla de vigilància i prevenció d'incendis forestals dels Parcs. – Existència del tríptic informatiu preventius. – Existència de senyalització d'emergència en els diferents equipaments dels Parcs. – Senyalització sistemàtica dels avencs i coves propers a les zones més visitades.	– Falta de plans d'emergència en els equipaments dels Parcs. – Falta de mesures de seguretat en punts de creuament d'itineraris amb les carreteres. – Cobertura escassa de telefonia mòbil en algunes zones dels Parcs.
Qualitat	– Bústia de suggeriments i seguiment d'incidències a les Oficines dels Parcs i als equipaments dels Parcs. – Els Parcs del Garraf i Olèrdola tenen prevista la seva homologació a través del Sistema Integral de Calidad Turística en Destino (SICTED).	– No hi ha cap sistema implantat que garanteixi la qualitat de l'ús públic i el turisme en els Parcs.
Recursos Humans	– Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix disposen d'un tècnic per a l'ús públic compartit amb tota la Direcció Territorial Occidental. – Gairebé tots els equipaments d'informació compten amb personal presencial durant els caps de setmana. – S'ha començat a fer formació com una a tots els informadors de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.	– El tècnic responsable de l'ús públic només té dedicació a temps parcial. – La formació del personal no es realitza de forma unificada. – No tots els equipaments d'informació estan oberts els caps de setmana, dies de mes afluència.

Element	Potencialitats Oferta	Limitacions Oferta
Finançament	– No s'ha pogut fer una valoració sobre el finançament ja que no se sap la quantitat de pressupost destinada a l'ús públic.	
Equipaments privats	– Gran oferta d'equipaments privats als Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. – Existència del Parc a Taula com a eina de dinamització del sector privat. – La majoria d'equipaments privats són restaurants i cellers. – Existència d'equipaments privats amb pernoctació, majoritàriament al Parc del Garraf, una casa de colònies al Parc d'Olèrdola i una altra al Parc del Foix.	– Poca vinculació dels equipaments privats a la gestió dels Parcs.

3.2 CARACTERITZACIÓ I EVOLUCIÓ DE LA DEMANDA

La primera conclusió que es pot extreure de l'anàlisi de la demanda dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix és l'avaluació limitada degut a que no es disposa de dades sobre el recompte d'usuaris en els darrers anys.

Per altra banda, l'estudi comparatiu de les dades obtingudes de les enquestes de satisfacció realitzades per encàrrec de la Diputació de Barcelona, no és del tot fidedigne ja que són enquestes que han estat elaborades en dos anys puntuals (2000 i 2002), el que no permet realitzar una comparativa més àmplia sobre altres anys i a l'hora perquè les preguntes utilitzades en un i altre any no han estat exactament les mateixes.

Les potencialitats i limitacions de la demanda més destacables són:

Element	Potencialitats demanda	Limitacions demanda
Quantificació de la freqüentació	– De les dades disponibles en els anys 1997-1999 el total de visitants comptabilitzats és manté constant i és de l'ordre de 45.000 – 70.000 visitants l'any. En l'actualitat i segons l'òrgan gestor del Parc del Garraf el nombre de visitants ha experimentat un augment considerable i ha passat a ser aproximadament de 150.000.	– No es disposen de dades d'anàlisi completes i actualitzades. – Falta de realització d'estudis de freqüentació periòdics per afrontar millor la demanda dels visitants.

Element	Potencialitats demanda	Limitacions demanda
Zonificació i distribució de la visitació	– El total de visitants dels equipaments es manté al llarg dels anys. – Els equipaments més utilitzats són les escoles de natura, i la oficina del parc, La Pleta. – Els punts més visitats estan en funció de les activitats que els visitants desenvolupen als parcs. – El Parc el Foix rep una major afluència de públic a la zona del pantà (zona de pesca) i al Castell de Penyafort i la zona de les fonts. – El Parc d'Olèrdola la visitació es centra en el conjunt monumental del parc. – Les zones més visitades del Parc del Garraf són la Plana Novella a on hi ha el monestir budista, que rep aproximadament el 60,5% , la Pleta amb un 56% i les zones d'escalada del parc.	– Les dades que s'extreuen dels comptadors de vehicles en les carreteres són poc significatives per al present estudi, doncs estan situats en zones de freqüentació entre pobles i no dins el Parc.

Element	Potencialitats demanda	Limitacions demanda
Tipologia dels visitants i activitats realitzades	– Els usuaris del parc consulten les fonts de coneixement que tenen del parc in situ (41,1%) enlloc de fer-ho a priori. – La majoria d'usuaris del parc provenen de la comarca del Baix Llobregat (37%), i de Barcelona (30%); zones relativament pròximes als parcs. – Un percentatge elevat de visitants, el 33,6% tornen al parc per segona vegada en els darrers 12 mesos, i solen fer-ho en grup, ve sigui acompanyats per familiars o amics. – La majoria de visitants accedeix al Parc en cotxe, un 76% i ho fan per la Carretera del Rat Penat. La resta utilitza la bicicleta (12,9%) i la moto (2,6%). El 3,4% accedeix al parc a peu i el 4,3% ho fa en transport públic. – El 65% dels usuaris dels punts d'informació demanen informació sobre les rutes del Parc.	– La web del parc és la font de coneixement menys utilitzada, amb un 10% front el 89,7% que no la consulta. – No existeix una oferta de transport públic als parcs i per tant existeix un percentatge molt baix de visitants que utilitzen aquest transport. – No es disposen de dades suficients per a una correcta caracterització de les activitats.
Grau d'utilització i satisfacció dels equipaments i serveis públics	– L'Oficina dels Parcs del Garraf i Olèrdola, la Pleta és l'equipament més utilitzat. – El percentatge d'utilització dels equipaments en l'any 2001 i en l'any 2007 no ha variat i està sobre el 25%. – La valoració dels equipaments per part dels usuaris és molt positiva, gairebé tots estan ponderats per sobre el 8, en una escala de 0-10. – Els elements més valorats en els parcs són la tranquil·litat, l'entorn i el paisatge. – Tot i el desconeixement dels usuaris sobre qui és l'òrgan gestor del parc, el 41% considera que es fa una bona o molt bona gestió del mateix.	– Els centres de documentació dels parcs presenten un grau d'utilització més baix respecte la resta d'equipaments. I la valoració que els usuaris fan d'aquests equipaments està per sota la mitjana (8). – Les millores que els usuaris proposen sobre l'estat del Parc del Garraf és la senyalització existent i l'augment dels serveis. – El 42% dels usuaris desconeixen qui s'encarrega de la gestió del parc.

3.3 IDONEÏTAT DELS EQUIPAMENTS I SERVEIS EXISTENTS. ENCAIX ENTRE OFERTA I DEMANDA

La gestió de l'ús públic al Parc ha portat a l'existència d'una àmplia i variada oferta d'equipaments al Parc que dona servei a una demanda formada bàsicament per persones de l'entorn del Parc i Barcelona, amb una gran diversitat de tipologia i d'activitats. L'encaix entre aquests dos eixos està subjecte a diverses consideracions:

- La informació que es té sobre la freqüentació al Parc és limitada degut a que no hi ha un sistema de recollida de dades suficientment ampli. Així doncs les dades de que es disposen poden ser esbiaixades.
- El Parc parteix de la normativa reguladora dels diferents Plans Especial i la gestió realitzada al llarg d'aquests anys en tema de regulació d'accessos i gestió d'equipaments.
- La proximitat del Parc a una zona àmpliament urbanitzada fa que l'espai sigui utilitzat de forma quotidiana per a realitzar activitats esportives dels habitants dels pobles propers.

Les principals conclusions respecte l'encaix entre la oferta i la demanda, obtingudes a partir de la síntesi dels apartats anteriors, on es descriu els equipaments i serveis de la oferta i la caracterització de la demanda, són:

- Existeix una àmplia oferta d'equipaments i serveis, en les que destaquen els equipaments d'educació ambiental propis del Parc del Garraf, els equipaments culturals i la vinculació d'equipaments municipals als Parcs. Aquests equipaments donen una resposta adequada a una part de la demanda, però donada la diversitat d'aquesta mateixa cal realitzar un esforç per donar un servei adequat als visitants que realitzen activitats diverses.
- L'educació ambiental, especialment en escolars, és canalitzada a través dels importants equipaments propis dels Parcs i municipals i del programa d'educació ambiental comú a la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona, Coneguem els nostres Parcs.
- El Pla d'Informació dels tres Parcs és un programa d'activitats d'educació ambiental i itineraris guiats destinats al públic en general, escolars i famílies, oferts des d'equipaments (a càrrec d'empreses concessionades).
- Hi ha una important presència d'equipaments que organitzen activitats culturals. A més, els Parcs tenen un important programa cultural i d'educació ambiental, el Viu El Parc, destinat a la vinculació de la població local al Parc que té un gran èxit entre els habitants dels municipis del Parc i també amb els visitants de fora. Així doncs es considera que els parcs tenen una oferta cultural que té bona rebuda i que ofereix un vehicle de vinculació respectuosa al parc.
- El programa Parc a Taula ofereix la possibilitat de vincular l'activitat gastronòmica de molts dels visitants (procedents dels municipis dels Parcs o de fora) a la conservació del Parc i a un programa de dinamització socioeconòmica vinculat al desenvolupament sostenible.

En concret, i respecte la localització i tipologia dels equipaments i els serveis a continuació s'enumeren les principals conclusions.

3.3.1 LA LOCALITZACIÓ DE LS EQUIPAMENTS I ELS SERVEIS

D'acord amb allò explicat en els apartats anteriors, i en relació a la idoneïtat de localització dels equipaments i serveis, es destaquen les següents conclusions:

- Existeix una gran diversitat de punts emblemàtics del paisatge que són utilitzats com a punts panoràmics pel part dels visitants, però que tot i això no estan condicionats com miradors dels Parcs.
- El Parcs del Garraf i Olèrdola disposen d'una àmplia distribució dels Punts i Centres d'Informació idònia per a la informació als visitants. Tot i això hi ha municipis que encara no disposen de cap equipament per oferir informació als visitants, com per exemple, Canyelles.
- El Parc del Foix està actualment en procés d'habilitació de dos punts d'informació que es consideren idonis per la seva ubicació a Castellet, la zona més visitada del Parc, i el Castell de Penyafort, en la zona nord, propera al nucli de Santa Margarida i els Monjos. A més amb aquesta nova ubicació dels punts d'informació cada municipi del Parc disposa d'un equipament d'informació.
- Els tres Parcs disposen d'una xarxa viària principal ben comunicada amb les diferents poblacions del voltant, tot i que l'accés per la zona est del Parc del Garraf és limitada degut a la orografia pròpia del massís. A continuació es relacionen les principals accessos amb la ubicació dels equipaments:

PARC DEL GARRAF

- a) La Carretera de Rat Penat a Plana Novella i Olivella. Aquest és l'accés principal al Parc del Garraf, el més utilitzat, i també és un eix d'equipaments. En les entrades del Parc estan situades La Pleta (oficina del Parc i punt d'informació) en l'entrada del Garraf i El Centre d'Informació de La Sala en l'entrada des de Olivella pel Penedès. A més, conté diversos aparcaments, el Centre Experimental de les Arts de Vallagrasa i l'Equipament d'educació ambiental Can Grau.
- b) La carretera que uneix Gavà amb Begues (BV-2041) i Olesa de Bonesvalls (BV-2411), compta amb punts d'informació en cada un d'aquests nuclis.

La resta de carreteres d'accés al Garraf no hi ha cap equipament situat en les entrades del Parc ni al llarg de la via. Destaca la part de connexió entre el Garraf i Olèrdola, que h ha diverses vies que connecten el Garraf amb el Penedès i on el viatger no té informació per saber que estar entrant a un Espai natural protegit.

PARC D'OLÈRDOLA

- c) Al Parc l'Olèrdola la carretera que uneix el Castell d'Olèrdola amb la C-15 (BV-2443), porta al Conjunt monumental d'Olèrdola com a únic accés motoritzat al Parc que entra directament al Museu i punt d'informació del Parc.

PARC DEL FOIX

- d) Al Parc del Foix la carretera BV-2115 és la via d'accés més directa al Pantà del Foix i a Castellet des de l'Arboç, Vilanova i la Geltrú. Així doncs un cop el punt d'informació i Oficina del Parc de Castellet oferirà serveis als visitants.
- Les zones més visitades del Parc del Garraf tenen generalment equipaments d'acollida en funcionament. En les zones d'escalada hi ha aparcaments habilitats (al Parc del Foix no). En la Plana Novella, un dels espais més visitats del Garraf, no hi ha cap equipament d'informació vinculat al Parc. El Parc d'Olèrdola té un punt concret d'elevada freqüentació que correspon al conjunt històric-monumental del Parc. I els visitants del Parc del Foix concentren la seva visitació en la zona del pantà, on es disposarà ben aviat d'un punt d'informació i on estan habilitades zones de pesca, una de les activitats més importants a la zona. Tot i això, les zones de cim, com la Morella, La Trinitat, el Montgròs, la Talaia, no tenen cap equipament o mirador.
 - Tenint en compte les zones de més protecció dels Parcs segons els Plans especial cal comentar que els equipaments estan en zones on la protecció no és màxima, fet que ha d'ajudar a garantir la compatibilitat de la seva activitat amb la conservació.

3.3.2 LA TIPOLOGIA DELS EQUIPAMENTS I ELS SERVEIS

D'acord amb allò explicat en els apartats de diagnòsi anteriors, i en relació a la idoneïtat de la tipologia dels equipaments i serveis, es destaquen les següents conclusions:

- Existeix una oferta diversa d'equipaments públics, del Parc i municipals:

	Garraf	Olèrdola	Foix
Centres i punts d'informació	8 i 6 municipals	3	3
Centre de documentació	2	2	1
Equipament d'educació ambiental	1 i 2 municipals		1 municipal
Miradors i observatoris de fauna			1
Museus i altres equipaments culturals	2 i 3 municipals	1 i 1 municipal	
Àrees d'esplai	2 municipals		1 municipal
Àrees d'aparcament	4		2 municipals
Àrees de pesca			3
Itineraris	13	4	1 i 3 pendents de senyalitzar

- El programa Parc a Taula ofereix un elevat nombre d'equipaments privats vinculats al Parc. L'any 2008 són 9 restaurants, 14 cellers i 7 productors artesanals inclosos dins els Parcs del Garraf i Olèrdola. Tot i això a aquest nombre varia anualment.

- Existeix una oferta important d'itineraris guiats des dels equipaments dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, però tot i això, i tenint en compte que l'activitat que té més demanda al Parc és el senderisme i fer excursions, cal el reforçament dels itineraris del Parc, confeccionant una xarxa clara i entenedora alhora que itineraris autoguiats. Amés, molts dels senders marcats segons el sistema de la FEEC estan pendents d'homologació.
- El ciclisme és una activitat destacable en la zona, però actualment només hi ha un itinerari senyalitzat per a bicicletes al Parc del Garraf.
- Els equipaments que reben un nombre més baix de visitants són els centres de documentació. I són els equipaments que presenten un nombre més baix respecte la resta d'equipaments. La valoració que els usuaris fan d'aquests està per sota la mitjana [8].
- Gairebé tots els equipaments d'informació compten amb personal presencial durant els caps de setmana. Però no tots els equipaments d'informació estan oberts els dies de més afluència, els caps de setmana.
- Els equipaments treballen per a tenir una gestió ambientalment correcta, però no hi ha una ambientalització integral dels mateixos i una planificació, gestió i seguiment de la mateixa.
- Hi ha una manca de transport públic d'accés als Parcs pel que un percentatge molt baix de visitants utilitzen aquest transport.

3.4 L'ÚS PÚBLIC I EL DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

Amb l'anàlisi de l'activitat econòmica dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, la incidència d'aquests sobre l'economia i la població és difícil de dissociar, però tot i això principalment, el sector serveis, concretament els turístics, i el sector industrial poden arribar a tenir una major influència sobre els límits dels parcs.

Dins del sector serveis turístics, l'àmbit de la restauració i l'allotjament són els més importants dins dels Parcs i sobretot en els municipis del voltant. Aquesta elevada proporció de bars, restaurants i hotels no es pot vincular directament amb els parcs, tot i que dins dels seus límits, existeixin principalment, forces allotjaments. Cal destacar tots aquells restaurants i/o bars, cellers i productors artesanals que estan adscrits al Parc a Taula.

Pel que fa als equipaments dels Parcs i a aquells vinculats als mateixos, existeix un nombre important de persones treballant-hi, al igual que en els equipaments privats que també aporten un nombre elevat de treballadors relacionats, sobretot en el sector turístic i del lleure. En aquest sentit cal destacar que en el Parc d'Olèrdola, el principal focus d'atracció de visitants és el conjunt monumental que sense generar una activitat econòmica directa, és una peça important dels itineraris culturals i naturalístics de la zona.

Pel que fa a la incidència social del Parc cal destacar el treball per a l'educació ambiental que realitzen els diferents programes culturals i educatius de la Xarxa de Parcs i les activitats organitzades des de cada Parc i els ajuntaments dels seus municipis.

Els tres parcs, presenten una oferta cultural important en la que destaquen diferents programes compartits amb la resta de Parcs de la Diputació de Barcelona. Entre ells, el programa Viu el Parc, una iniciativa comuna als Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix que pretén crear vincles a través de l'educació ambiental, entre els Parcs i els municipis que els formen.

Dins d'aquest programa Viu el Parc cal destacar el cicle Poesia als Parcs, que es realitza a nou espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals entre els que destaquen els Parcs d'Olèrdola, el Foix i el Parc del Garraf a on finalitza el programa. Concretament, la idea inicial va sorgir dels gestors de l'equipament Vallgrassa. Centre Experimental de les Arts, arran de les 'Vallgrassades poètiques' que van organitzar-se al desembre de 2004.

També destaca el programa Coneguem els Nostres Parcs que promou el coneixement dels espais naturals en les escoles dels municipis de la província de Barcelona.

Tots aquests programes culturals i d'educació ambiental han tingut una gran acceptació entre els usuaris dels Parcs i cal destacar que el públic s'ha mantingut fidel al llarg dels anys des de la seva implantació.

3.5 IMPACTE AMBIENTAL

La idea principal que cal destacar en aquest apartat de conclusions és que no existeix cap estudi o pla de seguiment sobre els impactes que l'ús públic i els visitants generen en l'entorn dels Parcs, de manera que és difícil quantificar-los. Tot i així, a través del coneixement de l'equip tècnic dels Parcs i la bibliografia disponible a través de les Trobades d'estudiosos es poden aproximar els més importants.

- Els principals impactes vinculats a l'ús social dels Parcs giren entorn a l'erosió, la compactació del sòl i pèrdua de coberta vegetal, a l'augment del risc d'incendis forestals, a la modificació d'espècies degut a les activitats desenvolupades als parcs, i també impactes relacionats amb les deixalles, el soroll, la recollida massiva d'espècies i el vandalisme:
 - L'erosió i la pèrdua de coberta vegetal es concentra en les parts properes a les vies de comunicació (pista de l'Esquerrà, pantà del Foix) i espais emblemàtics com cims (La Morella, La Trinitat).
 - El risc d'incendi es troba directament relacionat amb la freqüentació d'un espai i sobretot amb la presència de vies de comunicació.
 - La recol·lecció d'espècies com bolets o espàrrecs (especialment en la zona de l'Esquerrà i el sud del Pantà del Foix) porta a un impacte sobre el sòl important.
 - En les zones naturals i degut a la falta d'informació alguns visitants alliberen animals domèstics, amb conseqüències importants sobre els ecosistemes propis de l'entorn. El cas més evident i problemàtic actualment és la tortuga de florida, que està ocupant els espais propis de la tortuga d'estany al Foix.
 - En les zones més freqüentades apareixen gran quantitat de deixalles, sobretot cal destacar l'entorn de les zones de pesca al Foix.

- Els impactes es concentren en aquelles zones de major afluència de visitants, que són:
 - La carretera del Rat-penat i tots els equipaments públics i privats associats (La Pleta, Plana Novella, monestir budista, Can Grau,...).
 - El Pantà de Foix, i sobre tot les zones de pesca.
 - Zones emblemàtiques i d'interès cultural (El conjunt monumental d'Olèrdola El Castell de Penyafort i el Castell de Castellet, les zones de les fonts del Foix).
 - Les zones d'escalada (La Falconera, el Puig del Martell, la cova de la Roca Negra i la Penya Ginesta, la Facu, Fondo del Llamp (Torrelles), la Talaia i la cova Fosca).
 - Les zones de cim i carenes (La Morella, Trinitat, La Talaia)
- Les zones més fràgils, de forma general, són les zones d'alt interès ecològic i paisatgístic, la zona lacustre, les zones de nidificació d'aus, les zones amb vegetació relicte i les zones de cim. En aquests espais caldrà que es sigui especialment curós a l'hora de desenvolupar activitats.
- Els punts més vulnerables destaquen per ser aquelles zones dels Parcs considerades fràgils i que a més reben una elevada freqüentació de visitants pel seu atractiu o bé perquè són àrees de pas. En aquests entorns més susceptibles caldrà una especial atenció.
- Les mesures correctores a aquests impactes per part dels òrgans gestors dels Parcs són diverses i sobretot a través de programes de gestió i conservació, campanyes, destacant:
 - El programa de millora de camins.
 - Les campanyes de difusió sobre el comportament i l'accés al medi natural.
 - El programa de conservació dels quiròpters cavernícoles a la Xarxa de Parcs.
 - El programa de seguiment dels indicadors ecològics.
 - La proposta de regulació de l'escalada als Parcs del Garraf i Olèrdola.
 - El programa de prevenció d'incendis forestals.

3.6 AGENTS IMPLICATS I MARCS DE COL·LABORACIÓ

3.6.1 LES RELACIONS AMB LES ADMINISTRACIONS

Existeix una relació directa entre la gestió dels Parcs del Garraf i Olèrdola i els municipis que formen part dels mateixos a través del Consell Coordinador dels Parcs. Aquest està integrat per representants de la Diputació de Barcelona, dels consells comarcals i de cadascun dels ajuntaments de l'espai natural i dels Departaments d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, així com també de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

En el cas del Parc del Foix aquesta relació és a través del Consorci i el Consell Coordinador. El Consorci és un bon organisme per fomentar la comunicació entre agents interventors de l'espai,

on la Diputació de Barcelona i els Ajuntaments dels dos municipis que conformen el Parc hi són representats.

A més, cal destacar que en molts casos els ajuntaments són propietaris i gestor d'equipaments municipals que estan al servei del Parc i sobre els que s'estableixen acords i convenis amb el Parc per tal d'oferir serveis conjunts. Aquesta coordinació és important reforçar-la per tal d'oferir una imatge al visitant unitària i de qualitat. Per a la gestió d'equipaments existeixen actualment acords amb els següents ajuntaments:

- Ajuntament d'Olesa de Bonesvalls
- Ajuntament de Sitges
- Ajuntament de Castelldefels
- Ajuntament de Gavà
- Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
- Ajuntament de Canyelles
- Ajuntament d'Olèrdola
- Ajuntament d'Olèrdola, Museu d'Arqueologia de Catalunya
- Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

3.6.2 LES RELACIONS AMB ASSOCIACIONS I ENTITATS

El Parc del Garraf disposa d'una comissió consultiva que permet la participació dels col·lectius socials, econòmics, científics, culturals i conservacionistes interessats en la gestió de l'espai natural. La Comissió Consultiva va ser creada el 28 de novembre de 1990.

3.6.3 LES RELACIONS AMB LA INICIATIVA TURÍSTICA PRIVADA

Actualment l'únic canal existent formal de comunicació entre els Parcs del Garraf i Olèrdola i les activitats privades és el programa Parc a Taula, que agrega els restaurants, cellers, allotjament i productors més implicats en la gestió del Parc.

Cal tenir en compte que la iniciativa privada té un paper important a l'hora de la recepció dels visitants a l'espai natural, de manera que cal que l'òrgan de gestió garanteixi un cert nivell de qualitat. Per treballar en aquest sentit el Consorci de Turisme del Garraf i a proposta de la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Àrea de Turisme de la Diputació de Barcelona impulsen la certificació de qualitat SICTED en els Parcs del Garraf i Olèrdola.

En aquest apartat cal destacar el monestir budista situat a la Plana Novella, doncs es tracta de l'actor privat que més persones atrau al Parc del Garraf i amb el que no existeix cap conveni de col·laboració.

4 ORIENTACIONS GENERALS DE L'ÚS PÚBLIC

4.1 MODEL D'ÚS PÚBLIC

Per als Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix la gestió del seu ús públic ha de caminar per tal d'arribar a tenir:

Un **Parc** on es garanteixi la compatibilitat de la preservació dels seus valors naturals i culturals amb el dret social de l'ús i gaudi del parc.

Un **Parc** en el que el lleure per a diferents públics es desenvolupi de forma ordenada i permeti la posada en valor el patrimoni natural.

Un **Parc** on l'educació ambiental treballi per la seva futura conservació, implicant als visitants en la conservació de la natura.

Un **Parc** amb uns equipaments de qualitat (incloent itineraris i accessos), preparats per a rebre els visitants, reduint-ne el seu possible impacte negatiu sobre el medi.

Un **Parc** en el que els municipis que l'integrin formin part de la gestió del seu ús públic i es treballi en xarxa per aconseguir-ho.

Un **Parc** que tingui una repercussió positiva en les economies dels municipis que el formen.

Un **Parc** integrat en la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.

4.2 OBJECTIUS IDEALS I OPERATIUS D'ÚS PÚBLIC PER AL PARC

A. Conservar el patrimoni natural, cultural i paisatgístic.

- A1. Treballar per reduir els impactes en les zones més afectades i evitar que se'n produeixin de nous.
- A2. Realitzar el seguiment del medi natural per tal d'avaluar els impactes que té l'ús públic i monitoritzar-los.

B. Ordenar l'accés als Parcs i les activitats que s'hi desenvolupen.

- B1. Definir les xarxes de comunicació internes i itineraris vinculats als equipaments.
- B2. Tenir mètodes de mesura i regulació sobre el nombre de visitants i les activitats que realitzen.
- B3. Condicionar els principals camins i punts d'accés per tal d'adequar-los al seu ús i evitar l'impacte sobre el medi.

C. Aconseguir equipaments d'acollida de qualitat i que treballin per a la minimització dels impactes.

- C1. Donar resposta a la demanda creant equipaments d'acollida.
- C2. Aconseguir equipaments de qualitat.
- C3. Fomentar la implicació dels Ajuntaments en la creació i gestió dels equipaments.
- C4. Fomentar el treball en xarxa dels equipaments dins els Parcs.

D. Aconseguir divulgar el coneixement dels Parcs i la informació necessària per a aconseguir la sensibilització dels visitants cap a la conservació dels mateixos.

- D1. Creació d'un projecte educatiu i interpretatiu comú als Parcs.
- D2. Donar als visitants informació dels Parcs de forma directa i efectiva.
- D3. Divulgar les directrius de gestió i les activitats d'educació ambiental i interpretació del medi natural que s'hi duen a terme.

E. Contribuir al desenvolupament de la societat i les economies dels habitants dels municipis que el formen.

- E1. Vincular els Parcs als municipis que en formen part i les seves entitats.
- E2. Facilitar la implicació de la iniciativa privada en la gestió i creació de serveis i equipaments privats que ajudin al compliment dels objectius del Pla d'ús Públic i el Pla Especial.

F. Fomentar el treball en xarxa amb els altres Parcs de la Xarxa de Parcs Naturals.

- F1. Treballar en els diferents programes comuns a la Xarxa de Parcs Naturals.

4.3 ORDENANCES D'ÚS PÚBLIC

Per a l'aplicació directa dels objectius del Pla s'estableixen unes ordenances conjuntes per a l'ús públic dels Parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix, que tenen com a principal finalitat reglamentar l'ús públic de forma complementària al Pla Especial, és a dir, l'ordenació de la freqüentació i dels usos i activitats del lleure vinculades a l'ús social dins de l'àmbit dels Parcs.

Les Ordenances estan redactades sota la filosofia i els objectius dels Plans Especials dels diferents Parcs i treballen per la seva consecució. El seu objectiu genèric és l'establiment de les garanties necessàries per assegurar la conservació del patrimoni natural i cultural, així com l'exercici de les activitats econòmiques admeses, i fer possible, alhora, les activitats de lleure que siguin compatibles en l'àmbit dels Parcs.

El text articulat de les ordenances es troba adjunt en el document D. Annexos.

4.4 ZONIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC

Atenent a les característiques del territori, a la zonificació dels diferents Plans especials i als objectius d'aquest PUP es defineixen les següents zones d'ús públic:

4.4.1 ZONA SENSIBLE A L'ÚS PÚBLIC

Són aquelles àrees i espais naturals d'excel·lent interès ecològic i paisatgístic i que estan poc transformats o bé aquells en els que per la seva pròpia naturalesa o activitat l'ús públic no li és propi. Coincideixen amb les zones més fràgils i vulnerables als impactes provocats per l'ús públic.

4.4.2 ZONA EXCLOSA D'ORDENACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC

Coincideix amb la majoria de les zones de tractament especial del Parc del Garraf, concretament aquelles que comprenen sòls on es desenvolupen activitats d'iniciativa privada, bàsicament les activitats extractives i l'abocador del Garraf.

4.4.3 ÀREES D'ÚS PÚBLIC INTENSIU

Es tracta de zones amb un ús actual intensiu, principalment són les zones a l'entorn dels equipaments dels Parcs així com espais de gran singularitat per als visitants i que estan vinculats a activitats organitzades en aquests espais del Parc.

Aquestes zones són:

- La Plana Novella i sobretot el monestir budista
- L'ermita de la Trinitat (coincideix amb una zona d'interès natural)

- La zona del Pantà de Foix (espai lacustre i espai fluvial)
- Les zones de pesca del Parc del Foix: l'Alzina, Mas Carlús i la Marina
- L'entorn dels equipaments dels Parcs i les zones d'aparcament

4.4.4 ÀREES D'ÚS PÚBLIC D'ESPECIAL ATENCIÓ

Es tracta de zones especialment fràgils, principalment pel seu valor natural, i en ocasions sotmeses a un ús intensiu. Dins aquesta classificació cal destacar les zones de regulació especial que preveu el Pla Especial, doncs en la normativa s'especifica la prohibició de certes activitats i per tant, serà necessari disminuir l'ús públic en aquests espais.

Destaquen les següents zones :

- El Fondo del Cellar i la zona propera a l'església de la Mare de Déu de Bruguers al Parc del Garraf.
- La pista de l'Esquerrà al Parc del Garraf.
- Les zones habilitades per l'escalada en els Parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix.
- La Morella al Parc del Garraf i el conjunt monumental d'Olèrdola al Parc d'Olèrdola.
- La zona sud del pantà de Foix, al Parc del Foix.

5 RESUM DELS PROGRAMES I ACCIONS

5.1 PROGRAMA DE GESTIÓ I DIRECCIÓ

5.1.1 SUBPROGRAMA DE GESTIÓ

- Objectius:
 - Reforçar la coordinació entre els Parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix.
 - Reforçar l'àrea de tècnic d'ús públic del Parc.
 - Reforçar la capacitat de vigilància del Parc per garantir el compliment de la normativa i les ordenances d'ús públic.
 - Dissenyar i implantar un mètode de recompte global al Parc que doni dades comparables per tal de treballar amb dades integrades.
 - Establir acords de regulació de les principals activitats del Parc.
 - Establir aliances amb els equipaments i serveis privats.

- Ordenació

És important que les administracions gestores tant dels Parcs del Garraf, Olèrdola com el Foix es coordinin en les actuacions d'ús públic de caràcter més general que cal portar a terme en els Parcs.

L'estructura de personal dedicada exclusivament a l'ús públic dins els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix és un tècnic d'ús públic a temps parcial. Cal que aquest tècnic especialitzat en l'ús públic dels Parcs pugui tenir dedicació completa per al desenvolupament òptim del present Pla i fer-ne el seguiment necessari. Igualment caldrà que la guarderia es reestructuri o amplii per a adequar-se a la gestió de l'ús públic en horaris de màxima.

El Pla aposta per una actitud respectuosa i responsable dels usuaris més que per les prohibicions, per tant cal que hi hagi una vigilància constant sobre el territori per tal de prevenir actituds que puguin danyar el medi ambient i/o que estiguin en contradicció amb els objectius del present Pla o les ordenances.

La implicació del sector privat és important per tal que la transmissió del missatge de conservació i d'accés respectuós a l'entorn arribi als visitants. Això va vinculat a fomentar el desenvolupament econòmic del sector privat, però també va lligat al desenvolupament comú de la qualitat dels Parcs i els seus equipaments públics i privats.

Per tal d'arribar a una millor gestió dels visitants i l'ús públic, és interessant que es puguin arribar a acords amb els col·lectius d'usuaris i establir marcs de col·laboració amb les diferents entitats que realitzen activitats dins els Parcs de forma periòdica:

- Entitats conservacionistes
- Agrupacions excursionistes i esportives, incloent els caçadors
- Associacions culturals
- Altres grups implicats

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE GESTIÓ I DIRECCIÓ	
	SUBPROGRAMA DE GESTIÓ	
PGiD_1	Dissenyar un mètode de recompte integral de visitants	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_2	Col·locar comptadors de persones i vehicles en els espais més visitats i que ho permetin	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_3	Integrar en el Sistema d'Informació Geogràfica els diferents elements de gestió d'ús públic	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_4	Protocol periòdic de recollida de dades dels equipaments per actualitzar el catàleg i per la gestió de l'ús públic	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_5	Sistema de coordinació i seguiment de la visitació organitzada	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_6	Negociar i arribar a un acord per a la regulació de l'escalada al Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_7	Realitzar un inventari de les activitats privades relacionades amb el Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_8	Establir un protocol de vinculació dels equipaments privats al Parc que estableixi els mínims de qualitat	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_9	Negociar i arribar a un acord per a la regulació de l'espeleologia al Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_10	Reforçar les normes de regulació de la pesca al Parc del Foix	Foix
PGiD_11	Negociar i arribar a un acord sobre la regulació de la pesca litoral al Garraf per a la ordenació de la zona de costa i platja on es desenvolupa aquesta activitat	Garraf
PGiD_12	Incorporar personal qualificat com a tècnic d'ús públic per a la implantació del present Pla d'Ús Públic	Garraf, Olèrdola i Foix
PGiD_13	Incorporar personal qualificat com a guarda de parc	Garraf, Olèrdola i Foix

5.1.2 SUBPROGRAMA DE FORMACIÓ

- Objectius:
 - Garantir la formació interna de tot el personal relacionat amb l'ús públic del Parc.
 - Fomentar la utilització dels programes de formació comú a tota la Xarxa de Parcs.
 - Realitzar intercanvis amb altres Parcs (Euro parc, Xarxa de Parcs de la Diputació,...).

- Ordenació

La formació continuada de les persones que formen part de l'equip de treball en ús públic (tècnics, informadors, gestors,...) és clau per a la correcta implantació del present Pla, doncs actualment aquest és un tema que canvia de forma constant degut als canvis socials associats a l'accés al medi natural i al tipus d'oci de les persones i el seu contacte amb la natura.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE GESTIÓ I DIRECCIÓ	
	SUBPROGRAMA DE FORMACIÓ	
PF_1	Participar en el Programa de formació continuada interna dels tècnics gestors comú a la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona	Garraf, Olèrdola i Foix
PF_2	Participar en el Programa de formació dels informadors de la Xarxa de Parcs de la Diputació	Garraf, Olèrdola i Foix
PF_3	Formar per assegurar la qualitat del sector privat que col·labora amb el Parc	Garraf, Olèrdola i Foix

5.2 PROGRAMA D'ACOLLIDA

5.2.1 SUBPROGRAMA DE VIALITAT I ACCESSOS

- Objectius:
 - Concretar els usos prioritaris de les vies de comunicació al Parc per tal d'establir una xarxa bàsica d'itineraris, una xarxa apta per a bicicletes i la que ho és per als vehicles motoritzats.
 - Consolidar i condicionar la xarxa d'itineraris del Parc.
 - Senyalitzar de forma uniforme els itineraris del Parc.
 - Identificar les rutes principals d'accés al Parc i proposar la seva regulació.
 - Fomentar la utilització del transport col·lectiu i públic per a l'accés al Parc.
 - Aplicar mesures per reduir l'impacte de l'accés al Parc sobre el medi natural

- Ordenació

Els Plans Especials dels Parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix i les ordenances d'ús públic del present document indiquen quins són els espais transitables amb cada un dels mitjans de transport.

La xarxa d'accés motoritzat es basa en els plans especials de cada un dels parcs i la xarxa viària que aquests delimiten. Així mateix es basa en la regulació establerta en la Llei 9/1995 de Regulació de l'Accés Motoritzat al Medi Natural i les disposicions normatives que la desenvolupin.

Xarxa bàsica d'ús públic

Es proposa la definició de la Xarxa bàsica d'ús públic té l'objectiu de ser la xarxa bàsica per on puguin circular els visitants del parc amb vehicle de motor i ser l'espai prioritari per a la realització de les activitats organitzades que demanin sol·licitud al Parc, tant amb vehicles com amb bicicleta, a peu o amb altres mitjans o finalitats que el parc autoritzi adequadament.

Els criteris per a la seva definició, cartografiada en el mapa 2.b. Xarxa Bàsica d'Ús Públic, s'ha basat en la Xarxa viària bàsica de cada parc. En algun cas, i donat que també serveix per a activitats no motoritzades s'han escollit pistes obertes de la Xarxa de prevenció d'incendis per a complementar la xarxa i oferir una connexió real entre els diferents nuclis i equipaments del Parc.

En aquesta es realitzaran les tasques de manteniment i es realitzarà la senyalització per tal de canalitzar els visitants, especialment amb vehicle motoritzat, cap a aquests espais.

La Xarxa Bàsica d'ús públic que no formi part de la xarxa viària bàsica del Pla Especial estarà tancada a l'accés motoritzat i no es senyalitzarà, però sí que serà la via prioritària per a acollir les activitats organitzades.

Xarxa d'itineraris del Parc

La Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ha realitzat una proposta d'homologació dels itineraris dels espais protegits per tal que segueixi la normativa internacional (regulada per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya – FEEC – a Catalunya). Depenent de la longitud, els itineraris adoptaran diferents categories.

- GR: són recorreguts superiors a 50 km senyalitzats amb franges blanques i vermelles.
- PR-C: itineraris entre 10 i 50 km senyalitzats amb franges blanques i grogues.
- SL-C: itineraris entre 0 i 10 km senyalitzats amb franges blanques i verdes.

Per últim trobem també els itineraris del Parc (IP); es tracta de recorreguts curts al voltant dels equipaments.

Pel que fa als itineraris senyalitzats i recomanats a continuació es mostra l'escenari actual i final present a cada un dels Parcs.

Taula 5.1 Els itineraris a peu en el Parc del Garraf, Olèrdola i el Foix

Nom	Homologació	Estat	GR	PR	SL	IP
PARC DEL GARRAF						
GR-5 Sender dels Miradors	X	Senyalització amb disseny actual	X			
GR-92 Sender del Mediterrani; GR-92.3 Pla de Querol – Mas de l'Artís i GR-92.4 La Clota – Castellet	X	Senyalització amb disseny actual	X			
GR La Ruta dels Castells	Pendent	Pendent de senyalitzar	X			
PR-C 37 Sender d'Olivella i/o Ruta de les Masies del Garraf	X	Senyalització amb disseny antic / Pendent de senyalitzar		X		
PR-C 39 Camí medieval i serra de can Perers	X	Senyalització amb disseny actual		X		
PR Sitges – La Trinitat	Pendent	Pendent de senyalitzar (senyalitzat amb pintura)		X		
PR Montgròs	Pendent	Pendent de senyalitzar		X		
PR Olesa de Bonesvalls	Pendent	Senyalització amb disseny actual		X		
PR Avinyonet	Pendent	Senyalització amb disseny actual		X		
SL El fondo de Vallgrassa	Pendent	Senyalització amb disseny antic			X	
SL Castell Vell d'Olivella	Pendent	Pendent de			X	

Nom	Homologació	Estat	GR	PR	SL	IP
PARC DEL GARRAF						
		senyalitzar				
SL Cal Ganxo – La Morella	X	Pendent de senyalitzar parcialment			X	
SL Jafre	Pendent	Pendent de senyalitzar parcialment			X	
Itinerari sensorial de Can Grau	-	Senyalitzat amb disseny actual				X
Itinerari botànic adaptat de la Pleta	-	Senyalitzat amb disseny actual				X
PARC D'OLÈRDOLA						
PR Ruta de l'aigua i el vi	Pendent	Senyalitzat		X		
SL Forns i fonts	Pendent	Senyalitzat			X	
SL Vilafranca – Castell d'Olèrdola	Pendent	Senyalitzat			X	
SL Canyelles	Pendent	Senyalitzat parcialment			X	
PARC DEL FOIX						
PR-C 143 Sender de Sant Pere de Ribes i PR-C 143-1 Variant	X	Senyalització amb disseny actual		X		
PR-C 148 Sender del Castell del Foix	X	-		X		
PR-C 151 Sender de la Granada	X	-		X		
SL La Font d'Horta	X	Senyalitzat amb disseny antic			X	
SL Ruta del Castell de Penyafort a Castellet	Pendent	-			X	

Font: elaboració a partir de la informació facilitada per l'òrgan gestor del Parc.

El Parc actualment compta amb el Programa de millora de camins associat a la prevenció d'incendis. Aquest programa cal que sigui complementat amb criteris d'arranjament de la Xarxa de pistes d'ús públic. Paral·lelament es proposa la inclusió dels itineraris i inventari dels senders i camins del Parc per tal de garantir l'accés segur a la xarxa d'itineraris del Parc.

Per tal de fomentar la utilització del transport col·lectiu i públic per a l'accés als Parcs es proposa que es realitzi un esforç d'unificació de la informació dels horaris dels autobusos i que aquests formin part d'una campanya de difusió del transport públic per accedir als Parcs

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'ACOLLIDA	
	SUBPROGRAMA DE VIALITAT I ACCESSOS	
PVA_1	Aplicar mesures per a la reducció de la velocitat per reduir l'impacte sobre la fauna en el Parc del Garraf	Garraf
PVA_2	Aplicar mesures per a la reducció de la velocitat per reduir l'impacte sobre la fauna en el Parc del Foix	Foix
PVA_3	Realitzar un inventari de camins i la ordenació dels seus usos (incloure senders i històrics)	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_4	Implantar la Xarxa bàsica d'ús públic	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_5	Programa de manteniment dels itineraris, senders i camins del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_6	Vincular els itineraris del Parc als punts d'arribada del transport públic	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_7	Fer difusió dels accessos en transport públic existents	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_8	Estudiar la viabilitat d'incorporar una línia de transport públic a l'interior del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_9	Estudiar la viabilitat de crear un accés per transport col·lectiu per carretera a través de l'antic abocador del Garraf.	Garraf
PVA_10	Homologar els itineraris del Parc en funció dels criteris estipulats per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_11	Uniformitzar els criteris de senyalització en els itineraris del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_12	Incloure en l'aplicatiu SIG del Parc la xarxa d'itineraris que permeti el seu manteniment i actualització	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_13	Incloure en el desplegable del Parc la xarxa d'itineraris homologats i senyalitzats	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_14	Crear un nou itinerari anomenat la Ruta dels Castells	Garraf, Olèrdola i Foix
PVA_15	Crear un nou itinerari anomenat la ruta dels forns al Parc del Foix	Foix
PVA_16	Incloure l'itinerari naturalístic de la Ribera del Riu Foix a Penyafort a la xarxa d'itineraris del Parc	Foix

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'ACOLLIDA	
	SUBPROGRAMA DE VIALITAT I ACCESSOS	
PVA_17	Estudiar la possibilitat de completar la xarxa d'itineraris facilitant l'accés a peu des de Begues i Sant Miquel d'Olèrdola.	Garraf i Olèrdola

5.2.2 SUBPROGRAMA D'EQUIPAMENTS I SERVEIS D'ÚS PÚBLIC

- Objectius:

- Consolidar els punts i centres d'informació existents i crear nous punts d'informació en els punts que es consideri necessari.
- Establir criteris per a la creació de nous equipaments.
- Definir els equipaments necessaris per al desenvolupament correcte de l'ús públic al parc (Crear àrees d'aparcament de mirador,...).
- Garantir l'adequació de l'accés públic als equipaments dels Parcs a la llei d'accessibilitat (lle 20/1991), en la mesura que sigui possible.
- Fomentar un pla de minimització de l'impacte i la gestió ambiental dels equipaments.
- Fomentar el treball en xarxa dels equipaments dins els Parcs i dins la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.

- Ordenació

El model a seguir com a Parc és el foment del treball en xarxa dels equipaments, existents o futurs i aconseguir uns equipaments de qualitat i atractius a un públic fidel, de manera que cal la implantació d'un sistema de qualitat adequat per al Parc.

És important que algunes àrees d'ús públic difuses i/o de caire tradicional es condicionin per albergar l'afluència de públic i permetre als visitants gaudir d'aquests espais a l'hora que es prevenen els impactes que aquestes activitats puguin ocasionar sobre l'entorn. Les zones que cal habilitar com a àrees d'ús públic del Parc són:

- La zona del Castell d'Eramprunyà al Parc del Garraf.
- El camí del Barret del Rector a la zona d'Olivella, al Parc del Garraf.
- La zona de fonts a la part nord del Parc del Foix.
- La possible restauració i condicionament del poble de Jafre al Parc del Garraf o l'estudi d'alternatives viables per al condicionament per a l'ús públic.

Criteris de creació de nous equipaments

Els equipaments existents en general es creuen suficients per a l'acollida dels visitants, tot i això es poden tenir en compte la creació de nous equipaments sempre que segueixin els següents criteris:

- Necessitat que tots els municipis tinguin, com a mínim un punt d'informació per tal de vincular els habitats i els visitants del municipi al Parc.
- Impulsat des de la iniciativa local i d'acord amb l'Ajuntament del municipi corresponent i als objectius del Parc.
- Coherència amb els equipaments existents, tant des del punt de vista temàtic com territorial, per tal de no crear repeticions.
- Cal que tot equipament tingui un element temàtic clar sobre el que basculi el seu eix d'interès.

Per a la creació de nous equipaments s'avaluaran les finques públiques existents en primer moment i si hi ha finques amb un alt patrimoni arquitectònic i natural on sigui adient d'ubicar-hi un equipament.

És interessant que les principals entrades al Parc des dels diferents municipis disposin d'un servei o punt d'informació del Parc que permeti als visitants la informació necessària per a realitzar activitats i a l'hora faciliti l'accés respectuós a l'entorn.

- Escenari final d'equipaments proposats:

Parc del Garraf

- Oficina
 - Oficina del Parc del Garraf. La Pleta
- Centres i punts d'informació
 - Centre d'Informació la Pleta

El Garraf, parc natural (audiovisual)

«Programa de seguiment i conservació de l'àliga perdiguera o cuabarrada» (exposició)

 - Centre d'Informació Petit Casal de Begues
 - Centre d'Informació la Sala d'Olivella
 - Centre d'Informació del Consorci de Turisme del Garraf (previst)
 - Punt d'Informació Turisme de Sitges
 - Punt d'Informació Platja de Sitges (previst)
 - Punt d'Informació de Sant Pere de Ribes
 - Punt d'Informació de Turisme de Castelldefels (previst)
 - Punt d'Informació del Garraf – Estació de tren (previst)
- Museus i altres equipaments culturals
 - Vallgrassa. Centre Experimental de les Arts

- Observatori Astronòmic del Garraf
- Centre de Documentació i Activitats Espeleològiques. Federació Catalana d'Espeleologia «Garraf, bressol de l'espeleologia catalana» (exposició)
- Punt d'Informació d'Olesa de Bonesvalls
- Parc Arqueològic Mines de Gavà
- Punt d'Informació

- Equipaments d'educació ambiental
- Escola de Natura Can Grau
- Centre d'Activitats Ambientals Cal Ganxo
- Granja Escola Can Pere
- Centre de documentació
- Centre de Documentació del Parc del Garraf. Museu de Gavà
- Centre de Documentació del Parc del Garraf. Vilanova i la Geltrú

- Àrees d'aparcament
- Fondo de Borregaire
- Jafre
- Pla de Querol
- Puig de la Farigola
- Puig del Martell (2)
- Olivella (previst)
- Esquerrà (previst)
- Vallcarca (previst)

- Miradors i observatoris de fauna
- Mirador de les costes del Garraf (1) (previst)
- Mirador de les costes del Garraf (2) (previst)
- Pla de Querol (previst)
- Mirador del Montgrós (previst)
- La Talaia (previst)

Parc d'Olèrdola

- Oficina
- Oficina del Parc d'Olèrdola. La Pleta
- Centres i punts d'informació
- Punt d'Informació de Canyelles
- Punt d'Informació d'Olèrdola

- Museus i altres equipaments culturals
 - Museu d'Arqueologia de Catalunya - Olèrdola

Punt d'Informació

- Centre de documentació
 - Centre de Documentació del Parc d'Olèrdola. Museu de Gavà
 - Centre de Documentació del Parc d'Olèrdola. Vilanova i la Geltrú

Parc del Foix

- Oficina
 - Oficina del Parc del Foix

Punt d'Informació

- Centres i punts d'informació
 - Punt d'Informació de la Gornal

- Museus i altres equipaments culturals
 - Castell de Penyaforç

Centre d'Informació

- Centre de Serveis La Marina (previst)

- Equipaments d'educació ambiental
 - Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Natural

Punt d'Informació

- Centre de documentació
 - Centre de Documentació del Parc del Foix

- Àrees d'esplai
 - Àrea d'esplai La Marina
 - Àrea d'esplai de Penyafel (previst)
 - Àrea d'esplai de la Mare de Déu de Lourdes i Loreto (previst)

- Aparcaments
 - Àrea d'aparcament del pantà (previst)

- Miradors i observatoris de fauna
 - Observatori d'Aus del Pantà del Foix
 - La Talaia (previst)

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'ACOLLIDA	
	SUBPROGRAMA D'EQUIPAMENTS I SERVEIS PÚBLICS	
PES_1	Crear un òrgan de treball en xarxa com ú als equipaments del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PES_2	Crear un protocol de comunicació dels equipaments del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PES_3	Adequar la normativa vigent dels equipaments del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PES_4	Fomentar la redacció d'un pla de minimització de l'impacte i la gestió ambiental dels equipaments del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PES_5	Aconseguir un conveni amb l'Ajuntament de Sitges per ubicar un punt d'informació a la Platja de Sitges	Garraf
PES_6	Ubicar un punt d'informació del Parc al municipi de Sant Pere de Ribes	Garraf
PES_7	Establir un conveni amb l'Ajuntament de Castelldefels per disposar del punt d'informació de Turisme de Castelldefels com a equipament propi del Parc	Garraf
PES_8	Establir un nou punt d'informació del Parc vinculat a l'estació de Renfe del poble del Garraf	Garraf
PES_9	Establir un conveni amb el Consorci de Turisme del Garraf per a establir un punt d'informació dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix a Vilanova i la Geltrú.	Garraf
PES_10	Redefinir els punts d'informació del Parc d'Olèrdola ubicats a Canyelles i a Sant Miquel d'Olèrdola	Olèrdola
PES_11	Ubicar un punt d'informació a la oficina del Parc del Foix	Foix
PES_12	Im plantar punts d'informació interactius a diferents punts del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PES_13	Estudiar la possibilitat d'im plantar un punt d'informació a la finca pública La Muntanyeta de l'Ajuntament d'Olèrdola	Olèrdola
PES_14	Redefinir el conveni amb l'Institut Municipal de Gestió del Patrimoni Cultural i Natural de l'Ajuntament de Gavà per aconseguir vincular l'equipament Parc Arqueològic Mines de Gavà al Parc del Garraf	Garraf

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'ACOLLIDA	
	SUBPROGRAMA D'EQUIPAMENTS I SERVEIS PÚBLICS	
PES_15	Legalitzar i obrir al públic l'equipament de Serveis de La Marina al Parc del Foix	Foix
PES_16	Vincular les zones de pesca a l'equipament Centre de Serveis La Marina al Parc del Foix	Foix
PES_17	Estudiar la viabilitat tècnica i econòmica de la restauració del conjunt de Jafre i la possibilitat d'ubicar-hi un equipament del Parc del Garraf	
PES_18	Establir un conveni per incorporar el Centre d'Activitats Ambientals Cal Ganxo com equipament del Parc	Garraf
PES_19	Establir un conveni per incorporar el Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Natural com equipament d'educació ambiental del Parc	Foix
PES_20	Aconseguir que Molí del Foix obri el Punt d'Informació els caps de setmana	Foix
PES_21	Condicionar un punt de mirador vinculat a l'equipament Escola de Natura Can Grau	Garraf
PES_22	Vincular la casa de colònies privada de Can Foix al Parc del Foix	Foix
PES_23	Relacionar els centres de documentació del Parc del Garraf, Olèrdola i el Foix per permetre una gestió com una als tres parcs	Garraf, Olèrdola i Foix
PES_24	Incloure el Parc d'Olèrdola dins del conveni de funcionament del Centre de Documentació del Parc del Garraf	Olèrdola
PES_25	Estudiar la possibilitats i necessitat real d'una nova àrea d'esplai en la zona de la Mare de Déu de Lourdes i Loreto al Parc del Foix	Foix
PES_26	Estudiar la possibilitat de vincular la zona d'esplai de la Mare de Déu de Penyafel al Centre d'Informació del Castell de Penyafort	Foix
PES_27	Estudiar la viabilitat de condicionar àrees d'aparcament properes a les zones de pesca del pantà del Foix	Foix
PES_28	Condicionar la zona d'aparcament del poble d'Olivella com una àrea d'aparcament del Parc	Garraf
PES_29	Condicionar noves zones d'aparcament de vehicles en punts de gran afluència del Parc i zones estratègiques d'inici d'itineraris	Garraf, Olèrdola i Foix

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'ACOLLIDA	
	SUBPROGRAMA D'EQUIPAMENTS I SERVEIS PÚBLICS	
PES_30	Instal·lar aparcaments per a bicicletes en els aparcaments del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PES_31	Ubicar zones de mirador al Parc del Garraf i Foix	Garraf i Foix
PES_32	Mantenir l'observatori de fauna del Parc del Foix tancat i d'ús exclusiu per persones interessades en l'observació de les aus	Foix
PES_33	Ubicar punts de mirador al Parc del Foix que permetin la interpretació de la migració de les aus	Foix

5.2.3 SUBPROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DELS EQUIPAMENTS

- Objectius:
 - Millorar el manteniment dels equipaments i la senyalització.
 - Crear un protocol de neteja dels espais més freqüentats i dels equipaments.
 - Implantar el sistema Q de qualitat als equipaments del Parc.
 - Implantar la separació selectiva de la brossa en els equipaments i espais més freqüentats del Parc.

- Ordenació

La neteja dels equipaments concessionats, l'interior i l'exterior, anirà a càrrec del gestor de l'equipament, sigui concessionari o directament el Parc.

La recollida dels contenidors es realitzarà de forma consensuada entre els ajuntaments i el Parc per tal d'aprofitar al màxim els serveis existents. Es vetllarà per implantar la separació selectiva de la brossa en els equipaments i espais freqüentats del Parc.

La neteja dels espais més freqüentats, no concessionats, actualment la duu a terme l'òrgan gestor del Parc. Es proposa continuar amb aquesta tasca i millorar-la dins el que sigui possible, ampliant nous punts i augmentant la freqüència.

Igualment cal fomentar la complicitat dels usuaris per a mantenir el Parc en bones condicions de neteja, i per tant es proposa realitzar la senyalització necessària.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'ACOLLIDA	
	SUBPROGRAMA DE NETEJA I MENTENIMENT DELS EQUIPAMENTS	
PNM_1	Protocol de neteja dels espais més freqüentats	Garraf, Olèrdola i Foix
PNM_2	Establir un programa anual de manteniment dels equipaments i senyalització	Garraf, Olèrdola i Foix
PNM_3	Aplicar els requeriments de la Q de qualitat a tots els equipaments del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PNM_4	Implantar la recollida selectiva en tots els equipaments i zones més freqüentades del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix

5.3 PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ

- Objectius:

- Inventariar i estudiar les necessitats de senyalització en l'entorn de Parc.
- Establir un programa de manteniment de la senyalització del Parc.
- Establir els estàndards de senyalització en tots els serveis i equipaments del Parc.
- Garantir la qualitat de la senyalització dels principals accessos, de riscos i aspectes de seguretat.

- Ordenació

L'objectiu de la senyalització de l'espai és que en tot moment el visitant tingui consciència que es troba en un espai natural protegit i també com s'ha de comportar en ell. Per altra banda la senyalització li proveeixi la informació i l'orientació necessària dins el Parc i en els equipaments. A més la senyalització ha de funcionar com una eina per a la interpretació de l'entorn, que, utilitzada amb mesura, pot facilitar l'aprenentatge sobre els valors naturals i patrimonials del Parc.

En qualsevol cas la gestió de la senyalització ha de ser suficient com per a transmetre la informació i el missatge desitjat, però sense ser excessiva i que generi un impacte visual negatiu sobre el territori, per tant cal evitar la sobresenyalització.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ	
PSNY_1	Inventari i estudi executiu de les necessitats de senyalització del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PSNY_2	Programa de manteniment de la senyalització	Garraf, Olèrdola i Foix
PSNY_3	Senyalitzar els itineraris del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PSNY_4	Actualitzar i mantenir la xarxa de senyalització dels riscos	Garraf, Olèrdola i Foix
PSNY_5	Senyalitzar la regulació de pas i circulació i la xarxa bàsica d'ús públic	Garraf, Olèrdola i Foix
PSNY_6	Senyalitzar la qualitat de les aigües de les fonts més freqüentades segons el Real Decreto 140/2003	Garraf, Olèrdola i Foix

5.4 PROGRAMA D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

5.4.1 SUBPROGRAMA D'INFORMACIÓ

- Objectius:
 - Implantar o ampliar el Pla d'Informació.
 - Aconseguir material informatiu en els equipaments, especialment els privats, suficient per a la correcta informació del visitant.

- Ordenació

Per aconseguir realitzar una bona tasca d'acollida i informació, la Xarxa de Parcs de la Diputació compta en molts dels parcs de la xarxa de parcs amb el Pla d'Informació, que dona un servei d'acollida i informació als visitants de forma descentralitzada i en espais altament freqüentats, a part de la funció de suport a l'exterior dels equipaments.

Es proposa que en els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix es tirí endavant el Pla d'Informació i que es faci per concessió a una empresa que permeti la presència d'informadors als punts més visitats del Parc i a on es localitzen els equipaments d'informació.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ	
	SUBPROGRAMA D'INFORMACIÓ	
PI_1	Implantar el Pla d'Informació al Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PI_2	Fer extensible la informació del Parc als equipaments privats	Garraf, Olèrdola i Foix

5.4.2 SUBPROGRAMA DE COMUNICACIÓ

- Objectius:
 - Realitzar campanyes de difusió de la normativa i les mesures preventives i correctores d'impacte per augmentar el seu compliment.
 - Divulgar les activitats d'educació ambiental i interpretació del patrimoni del Parc.
 - Dotar de material audiovisual i expositiu els diferents equipaments d'educació ambiental.
 - Revisar i actualitzar els continguts del material expositiu dels equipaments i les publicacions del Parc.
 - Disseny i edició del material per difondre els serveis i recursos del Parc.

- Ordenació

La comunicació del Parc ha d'estar impregnada de la filosofia i objectius del present Pla d'Ús Públic, per tal d'augmentar el coneixements dels visitants sobre els valors del Parc, i també

sobre la seva gestió. Cal donar a conèixer els principals serveis dels equipaments del Parc, sempre intentant controlar la visitació i no augmentar-la doncs en alguns casos és força elevada.

Els principals criteris i objectius que ha de perseguir la comunicació del Parc:

- Donar a conèixer la regulació del comportament de l'ús públic al Parc amb el present Pla.
- Comunicar les diferents mesures de protecció i conservació del Parc i la regulació de l'ús públic.
- Impulsar l'ús del transport públic en l'accés al Parc.
- Donar a conèixer les activitats dels equipaments del Parc.

Les principals eines del Parc per a comunicar són les pàgines webs del Parc i la Xarxa de Parcs, amb el noticiari associat i els fulletons editats a través de Viu el Parc i Poesia als Parcs.

Els Parcs tenen diverses publicacions i materials divulgatius propis. L'objectiu de les publicacions és tenir suport físic per al procés d'informació dels visitants, així com donar una imatge de qualitat i prestigi a les persones que les poden tenir.

Cal que en els canals de comunicació i les publicacions del Parc es tinguin en compte les noves tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC), potenciant la difusió de la informació a través de la web, la possibilitat de baixar-se les rutes o *tracks* a través de *Bluetooth* per a usuaris que utilitzin el Global Positioning System (GPS).

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ	
	SUBPROGRAMA DE COMUNICACIÓ	
PC_1	Campanya de comunicació per un accés respectuós al Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_2	Fer difusió de les activitats d'educació ambiental i dels itineraris senyalitzats i interpretats del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_3	Fer difusió i comunicar les ordenances del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_4	Promocionar el transport públic per arribar al Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_5	Digitalitzar i actualitzar l'audiovisual de La Pleta	Garraf
PC_6	Dotar de material audiovisual i/o exposicions els equipaments d'educació ambiental i museus del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_7	Revisar i actualitzar els continguts de les exposicions permanents	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_8	Donar oferta de visites guiades a les exposicions existents	Garraf, Olèrdola i Foix

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ	
	SUBPROGRAMA DE COMUNICACIÓ	
PC_9	Dotar el Centre d'Informació del Castell de Penyafort de material audiovisual i expositiu	Foix
PC_10	Actualitzar els continguts de les publicacions en el moment que aquestes es reeditin o quan tinguin una antiguitat superior a la recomanable	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_11	Editar els documents informatius de les regulacions i gestió del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_12	Disseny i edició dels tríptics explicatius per equipament i dels principals recursos	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_13	Disseny i edició dels tríptics interpretatius dels itineraris	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_14	Editar el material de difusió del Parc (pòsters, postals,...)	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_15	Revisar, ampliar i mantenir els continguts de la web del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PC_16	Utilitzar les TIC en els punts d'informació	Garraf, Olèrdola i Foix

5.5 PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI

- Objectius:
 - Coordinar l'educació ambiental del Parc de forma única a través d'un Programa d'educació ambiental.
 - Elaborar un programa d'educació específic per a persones amb discapacitat.
 - Potenciar els itineraris interpretats del Parc i vincular-los a activitats educatives.
 - Continuar formant part de les iniciatives de programes d'educació ambiental de la Xarxa de Parcs.

- Ordenació

L'objectiu del programa d'educació ambiental i interpretació del patrimoni és el de formar una població responsable, conscient i preocupada pel medi ambient i la conservació de la natura, que tingui els coneixements, les competències, la predisposició, la motivació i el sentit del compromís que permeti treballar individual i col·lectivament en la resolució dels problemes ambientals i preveure que no es tornin a presentar.

Sota aquesta premissa ha d'incloure els elements necessaris per establir un programa comú a tot el Parc, i especialment als seus equipaments com a centre de referència d'educació ambiental, com a centre cultural i divulgatiu, com a espai de coneixement, com a àmbit de coordinació educativa amb l'escola i com a espai eficient de serveis per als visitants.

Per aconseguir una interpretació del patrimoni natural i cultural de l'entorn del Parc i permetre als usuaris conèixer els valors d'aquests espais existeixen una sèrie d'itineraris interpretats a través de tríptics. L'escenari futur dels itineraris interpretats del Parc és el que es mostra a continuació:

PARC DEL GARRAF

- PR-C 37 Sender d'Olivella i/o Ruta de les Masies del Garraf
- PR-C 39 Camí medieval a l'Eramprunyà
- PR-C 143 Sender de Sant Pere de Ribes (previst)
- PR-C 143-1 Variant (previst)
- PR-C Sitges – La Trinitat (previst)
- PR-C Montgròs (previst)
- PR-C Olesa de Bonesvalls (previst)
- PR-C Avinyonet (previst)
- SL El fondo de Vallgrassa
- SL Cal Ganxo – La Morella (previst)
- SL Castell Vell d'Olivella (previst)
- SL Jafre (previst)
- Camí de les Costes (GR-92 Sender del Mediterrani)
- A la Morella (GR-92 Sender del Mediterrani)

- Itinerari sensorial de Can Grau
- Itinerari botànic adaptat de la Pleta

PARC D'OLÈRDOLA

- PR-C 143 Sender de Sant Pere de Ribes (previst)
- PR-C 148 Sender del Castell del Foix (previst)
- PR-C 151 Sender de la Granada (previst)
- PR-C Ruta de l'aigua i el vi (previst)
- SL Vilafranca – Castell d'Olèrdola (previst)
- SL Forns i fonts (previst)
- SL Canyelles (previst)

PARC DEL FOIX

- PR-C 143-1 Variant (previst)
- PR-C 148 Sender del Castell del Foix (previst)
- PR-C 151 Sender de la Granada (previst)
- PR-C Ruta de l'aigua i el vi (previst)
- SL La Font d'Horta
- SL Els Castells: de Penyafort a Castellet (previst)
- Ribera del riu Foix a Penyafort (previst)

• Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI	
PEA_1	Elaborar un programa d'educació comú al Parc i coordinat amb el dels Ajuntaments	Garraf, Olèrdola i Foix
PEA_2	Elaborar un programa educatiu específic per a persones amb mobilitat reduïda i dificultats sensorials	Garraf, Olèrdola i Foix
PEA_3	Incrementar la presència de les activitats d'educació ambiental en els ajuts a entitats per a activitats dins els Parcs Naturals que atorga la Diputació de Barcelona	Garraf, Olèrdola i Foix
PEA_4	Vincular algunes de les activitats educatives amb itineraris interpretats del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PEA_5	Actualitzar els tríptics vinculats als itineraris de la xarxa d'itineraris del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PEA_6	Crear els tríptics interpretatius dels itineraris de petit recorregut (PR) i senders locals (SL) del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix

5.6 PROGRAMA DE VOLUNTARIAT

- Objectius:
 - Coordinar i col·laborar en les activitats de voluntariat que s'organitzen des dels Ajuntaments i les entitats locals.
 - Fer un control de les tasques de voluntariat desenvolupades al Parc.
 - Donar resposta al voluntariat per a tasques concretes i qualificades, sobretot de recerca, sempre que sigui possible i l'equip tècnic ho consideri viable.

- Ordenació

El voluntariat al Parc es basarà en aquelles activitats vinculades a través del Cercle d'Amics dels Parcs i les organitzades des d'entitats externes, destacant els Ajuntaments, i tenint en compte les diferents associacions, entre d'altres.

Per a millorar la coordinació es proposa que totes les entitats hagin d'informar al Parc sobre les activitats que realitzen i aquest haurà de coordinar els diferents programes de voluntariat existents des dels municipis i entitats.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE VOLUNTARIAT	
PV_1	Coordinar els programes de voluntariat dels municipis i entitats amb el Parc i la seva gestió	Garraf, Olèrdola i Foix
PV_2	Mantenir actualitzat el llistat d'accions de gestió per al voluntariat	Garraf, Olèrdola i Foix
PV_3	Acolliment de voluntariat tècnic	Garraf, Olèrdola i Foix

5.7 PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ

- Objectius:
 - Donar eines per a la participació pública en els projectes d'ús públic i la seva planificació.
 - Desenvolupar el Pla d'ús públic en els òrgans de gestió participats.

- Ordenació

Tal i com s'ha descrit en l'apartat de gestió i direcció, la participació dels ens públics i privats en la gestió de l'ús públic és clau per al desenvolupament del present Pla. Així doncs es detecta la importància que l'òrgan gestor del Parc i l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona obrin la seva gestió cap a la participació d'aquestes entitats per tal d'aconseguir un consens sobre el model de gestió de l'ús públic al Parc.

Paral·lelament el sistema de queixes i suggeriments establert en tots els equipaments forma una eina de participació indirecta que no cal menysprear. I la regulació d'aquestes a través dels mecanismes de la Q garanteix el seu seguiment i resolució, veure apartat del programa de qualitat.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ	
PP_1	Treballar l'ús públic en els òrgans de gestió participats	Garraf, Olèrdola i Foix
PP_2	Disseny i implantació de participació en la revisió del present Pla	Garraf, Olèrdola i Foix

5.8 PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

- Objectius:

- Impulsar el programa Parc a Taula
- Establir marcs de col·laboració amb les empreses que treballen en l'ús públic del Parc per potenciar accions de protecció i conservació.
- Implantar i fomentar ajuts a entitats socials, per potenciar activitats econòmiques sostenibles i de millora del patrimoni del Parc.
- Impuls de la custòdia del territori com a mètode de conservació de l'entorn natural i la implicació en la gestió del Parc dels propietaris.

- Ordenació

Es proposa l'establiment d'acords amb equipaments privats per tal que formin part de la part visible del Parc per als visitants. Es proposa que el vincle establert amb els equipaments privats del Parc sigui en clau de qualitat i per a vincular-los a la figura de Parc, la seva imatge i gestió.

El programa Viu el Parc present en el Parc pretén vincular la població dels municipis al Parc, però el benefici i ús social va més enllà. Així doncs cal reforçar els elements socials positius de la presència del Parc.

El territori del Parc és, gairebé en la seva totalitat, terreny privat. Això porta a que qualsevol acció que l'òrgan gestor del Parc vol tirar endavant hagi de ser negociada i consensuada amb la propietat.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC	
PDSE_1	Continuar amb l'aplicació del Parc a Taula, fer un seguiment de la seva activitat i aconseguir que actuïn com a equipaments d'informació del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PDSE_2	Establir una col·laboració i coordinació amb les empreses que treballen en l'àmbit de l'ús públic en el Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PDSE_3	Treballar amb les activitats econòmiques sostenibles que fomentin la conservació dels valors del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PDSE_4	Estudiar la viabilitat de dinamitzar de forma socioeconòmica les zones del Mas Vendrell i els Masets de Baix al Parc del Garraf	Garraf
PDSE_5	Estudiar la viabilitat d'implantar una zona d'horta al Castell de Penyafort	Foix

5.9 PROGRAMA DE PREVENCIÓ I CORRECCIÓ DELS IMPACTES

- Objectius:

- Realitzar un pla de minimització d'impacte de cada equipament del Parc.
- Ordenar les àrees d'ús públic difuses o tradicionals del Parc.
- Treballar per la conscienciació dels visitants i millorar la seva actitud cap a la conservació.
- Fer un seguiment dels paràmetres ecològics del Parc en les zones més freqüentades.
- Realitzar un protocol de neteja d'aquells espais més visitats del Parc.
- Controlar l'accés motoritzat al Parc.
- Regular les activitats més impactants.

- Ordenació

Les mesures han de ser de prevenció dels impactes, implantant accions de control i vigilància, i finalment actuacions de restauració de les zones actualment malmeses.

- Accions de prevenció

El primer pas per aconseguir conservar el patrimoni natural i cultural del Parc és evitar que s'hi produeixin impactes. Així doncs des del Parc es poden implantar mesures preventives que assegurin el correcte comportament dels visitants alhora que ordenin les seves activitats i minimitzin els possibles efectes sobre el medi.

En aquest sentit gran part de les accions del present Pla hi van enfocades, destacant l'ordenació dels accessos al Parc, el condicionament d'equipaments per concentrar les activitats dels visitants, la senyalització i el programa d'informació, el Programa d'educació ambiental i les mesures de seguiment i regulació de les activitats organitzades

Com a mesura a cavall entre la prevenció i la vigilància i control es proposa la regulació específica de les activitats. Es proposa treballar per la regulació de l'escalada i la espeleologia, la pesca litoral i la pesca continental al pantà del Foix.

- Accions de vigilància i control

Cal que hi hagi el suficient control i vigilància per assegurar el compliment del Pla Especial i les ordenances. En el programa de gestió i direcció es proposa que s'incorpori més personal qualificat com a guarda de parc per tal d'augmentar la capacitat de vigilància i control de l'equip de treball gestor del Parc.

Un dels punts claus és el control i eliminació de l'accés motoritzat no autoritzat al Parc i el seu pas fora pista. En aquest aspecte és clau la coordinació per a la vigilància de l'accés motoritzat entre els guardes del Parc, la Policia Municipal de cada un dels Ajuntaments i els Mossos d'esquadra.

— Accions de restauració

Finalment si a través de les accions de vigilància i control i les mesures preventives establertes no s'aconsegueix que l'impacte no es produeixi cal implantar mesures de restauració del medi per tal d'aconseguir restablir-lo. Actualment hi ha zones on calen actuacions de restauració i on cal elaborar un projecte més executiu que concreti les possibles solucions.

• Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE PREVENCIÓ I CORRECCIÓ DELS IMPACTES	
PPCI_1	Redactar un pla de minimització d'impacte de cada equipament de forma paral·lela a la seva creació i posada en funcionament	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_2	Projecte executiu d'ordenació de l'ús públic de les àrees d'ús públic difuses o tradicionals	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_3	Donar formació als informadors del Parc sobre el Pla de conservació del Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_4	Realitzar un seguiment dels paràmetres ecològics en les zones més freqüentades del Parc per garantir la conservació d'aquests espais	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_5	Efectuar un control periòdic de l'accés motoritzat	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_6	Realitzar un protocol de neteja de ls espais més visitats	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_7	Realitzar una neteja periòdica de les zones de pesca del Foix	Foix
PPCI_8	Negociar i redactar la regulació de l'escalada al Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_9	Negociar i redactar la regulació de l'espeleologia al Parc	Garraf, Olèrdola i Foix
PPCI_10	Permetre la pesca al pantà només amb llicència federativa i garantir la regulació d'aquesta activitat	Foix
PPCI_11	Realitzar una proposta per estudiar els llocs més adequats per realitzar la pesca litoral i proposar-ne la seva regulació	Garraf
PPCI_12	Estudiar una proposta d'ordenació de l'ús públic en la zona de Cala Ginesta	Garraf

5.10 PROGRAMA DE SEGURETAT

- Objectius:
 - Adequar els equipaments per garantir la seguretat. Aconseguir un pla d'emergències per a tots els equipaments.
 - Garantir les mesures de seguretat necessàries per al desenvolupament de l'ús públic.
 - Donar formació sobre temes de seguretat al personal del Parc.

- Ordenació

En els equipaments del Parc caldrà garantir la seguretat dels seus usuaris. Per aconseguir-ho cal que tots els equipaments tinguin l'activitat que realitzen legalitzada, complint també amb la Llei 3/1998 de la intervenció integral de l'Administració Ambiental (LIIAA), i han de comptar amb els corresponents Plans de seguretat, emergència i evacuació.

Un tema important en la seguretat és la senyalització, doncs permet la orientació dels visitants i per tant és una mesura per evitar accidents. La senyalització necessària s'ha establert en el programa de senyalització.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE SEGURETAT	
PS_1	Redactar, aprovar i implantar el Pla d'emergències per a tots els equipaments	Garraf, Olèrdola i Foix
PS_2	Senyalitzar els espais més freqüentats del Parc per garantir la seguretat	Garraf, Olèrdola i Foix
PS_3	Formar al personal del Parc en temes de seguretat	Garraf, Olèrdola i Foix

5.11 PROGRAMA DE QUALITAT

- Objectius:

- Incorporar criteris de qualitat del SICTED i del sistema Q en la gestió de l'ús públic al Parc

- Ordenació

En els Parcs del Garraf i Ollèrdola es proposa la implantació del sistema Q de Qualitat i en el Parc del Foix es preveu la implantació del SICTED.

- Accions

Nºacció	Nom acció	Parc
	PROGRAMA DE QUALITAT	
PQ_1	Implantar el sistema Q de qualitat en el Parc	Garraf i Ollèrdola
PQ_2	Implantar el SICTED al Parc	Foix

lavola

Serveis per a la sostenibilitat

apt. 144

av. Roma, 252-254
08560 Manlleu
Tel. 93 851 50 55
Fax 93 851 50 56

c. Correu, 2, 1r pis
08800 Vilanova i la Geltrú
Tel. 93 811 51 15
Fax 93 811 51 38

c. Pamplona, 96, Local 20
08018 Barcelona
Tel. 93 356 81 60
Fax 93 356 81 62

info@lavola.com
www.lavola.com